

Схвалено

Педагогічною радою

Горохівської музичної школи

Горохівської міської ради

Луцького району Наказ № 17а від 31.08.2022р.

Протокол №1 від 31.08.2022 р.

Затверджено

Директор Горохівських
музичної школи

О. Цехош

Освітня програма з образотворчого мистецтва
(станкове та декоративне)
Горохівської музичної школи
Горохівської міської ради
Луцького району

Рівень мистецької освіти – початкова мистецька освіта

Підрівень - елементарний

Горохів 2022 р.

Мета освітньої програми – узагальнення та систематизація нормативного змісту навчання в логічній послідовності для досягнення учнями визначених нормативних результатів навчання шляхом застосування комплексу – педагогічних методів , підходів та інструментів.

Освітня програма побудована із врахування таких **принципів** :

- узгодження цілей ,змісту і очікуваних результатів;
- доступності та практичної спрямованості змісту навчання;
- наступності і перспективності навчання;
- логічної послідовності опанування змісту і достатності обсягу навчання та освітніх компонентів для набуття учнями нормативних мистецьких компетентностей (результатів навчання);
- надання можливості для адаптації до індивідуальних особливостей , потреб та інтересів учнів.

Мета опанування нормативного змісту програми – формування художньо – естетичного сприйняття для виявлення та розвитку творчих здібностей здобувача через опанування теоретичних , практичних, у тому числі виконавських компетентностей початкового рівня з станкового та декоративного образотворчого мистецтва , набуття естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій через доручення до кращих зразків українського та світового мистецтва , що забезпечується шляхом опанування освітніх компонентів – навчальних дисциплін, педагогічних типовою освітньою програмою.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

формування:

- художнього пізнання світу , здатності осягнути , оцінити й емоційно пережити те, що сприймається (зоровий образ, чуттєвий образ тощо);
- здатності розуміти форму , переносити оцінки і художні судження на сприйняття явищ дійсності та інших видів мистецтва ;
- початкових практичних навичок побудови композиції та формування із застосуванням різноманітних художніх матеріалів і технік;

- мотивації до самостійного продуктивного навчання , творчого розвитку здобувача шляхом залучення до кращих мистецьких зразків;
- позитивного ставлення до художнього твору , що поглиблює особистісний досвід;
- здатності гармонійної взаємодії у творчому колективі під час спільного(колективного) створення художнього образу в процесі втілення мистецького проекту ;
- необхідних компетентностей (знань, умінь, навичок,розуміння, ставлення), що забезпечують можливість продовжувати навчання за фахом за освітньою програмою з образотворчого мистецтва (станкового та/або декоративного) базового (середнього) підрівня початкової мистецької освіти загалом – мистецького або початкового професійного спрямування, або за спорідненими видами мистецтв (театральне мистецтво , театральнo-декоративне мистецтво , дизайн (за видами), мультимедіа тощо;

розвиток

- чуттєво-емоційної сфери;
- універсальних художньо – творчих якостей учнів (уваги, спостережливості, уяви, фантазії , оригінального образного та об'ємно просторового мислення , художнього смаку);
- сенсорних здібностей (сприйняття кольору , форми, маси, ритму, фактури);
- набутих елементарних знань та навичок у самостійний художньо – творчій роботі (з натури , з пам'яті, за уявою, на підставі вражень від почутого і побаченого);

засвоєння учнями елементарних знань про :

- види образотворчого мистецтва станкове та декоративне як специфічні засоби пізнання і відображення навколишнього світу; історію їх розвитку ; роль у культурному середовищі та житті суспільства загалом ;
- основні поняття образотворчого станкового та декоративного мистецтва .
- основи художньої мови різних видів образотворчого мистецтва, а також виражальні можливості художніх матеріалів і технік.

Зміст навчання за освітньою програмою базується на запровадженні більш сучасної та ефективної системи навчання з образотворчого станкового та декоративного мистецтва, дитино центризмі (людино центризмі), що виявляється в можливості врахування та задоволення індивідуальних потреб кожного/-ої учня/учениці в загальному процесі навчання, на набуті теоретичних, теоретико – практичних та практичних художніх компетентностей , створенні умов для професійної художньо – творчої самореалізації особистості учня/учениці, модернізації змісту початкової художньої освіти і розширення функцій мистецьких шкіл , а також академічних свобод учасників освітнього процесу.

Нормативний строк навчання за освітньою програмою становить 4 роки для учнів, які розпочали навчання у 6 або 7 років (перший клас початкової загальноосвітньої школи) . Діти яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочати здобуття початкової мистецької освіти цього ж навчального року за бажанням батьків (інших законних представників). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти елементарного підрівня за цією освітньою програмою з будь-якого віку.

Тривалість опанування освітньої програми учнями з числа осіб з особливими освітніми потребами визначається індивідуальним темпом набуття відповідальних компетентностей та може бути збільшеною .

Основною формою здобуття початкової мистецької освіти за цією освітньою програмою є очна форма . Враховуючи можливість та потреби учнів , у тому числі з числа осіб з особливими освітніми програмами , допускається організація навчання за іншими формами навчання - домашньою , дистанційною .

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою. Розпочати навчання за освітньою програмою початкової художньої освіти на елементарному підрівні може особа будь – якого віку, яка при вступі демонструє невеличкий альбом власних творчих робіт, а також на прохання екзаменатора описує їх, визначаючи сюжет , основні кольори та інструменти , за допомогою яких вони були виконані.

Загальний мінімальний нормативний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання на елементарному підрівні (4 роки) 770 годин з розрахунку 35 навчальних тижнів на рік:

Роки навчання	Середня кількість навчальних годин	Кількість годин протягом навчального року (в середньому 35 тижнів)
На 1 та 2 – му роках навчання	4	280
На 3 та 4 – му роках навчання	5	350
Загальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання за типовою освітньою програмою (4 роки)		

Основною **формою організації освітнього** процесу за освітньою програмою є груповий урок .

У межах уроку або в позаурочний час рекомендовано використовувати інтерактивні форми організації освітнього процесу – мистецькі проекти, сюжетно – рольові ігри , інсценізації , інтерактивні уроки , екскурсії, віртуальні подорожі , квести , слухання музики, перегляд (наживо чи в записі) виставок , вистав, відвідування інших мистецьких заходів.

Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремої навчальної дисциплін та не повинні бути перешкодою до виконання вимог освітньої програми . Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно,враховуючи конкретні умови роботи,забезпечуючи водночас набуття учнями компетентностей, визначених навчальними програмами з окремих навчальних дисциплін.

Наповнюваність груп елементарного підрівня освіти для проведення групових занять з навчальних дисциплін та для досягнення очікуваного результату складає з навчальних дисциплін:

« Образотворче мистецтво: станкове та декоративне - 10 учнів;

«Бесіди про мистецтво» - 12-15 учнів.

У разі неможливості сформувати групу у зв'язку з недостатньою або перевищенням відносно зазначених нормативів контингенту учнів. Допускається відхилення по наповнюваності груп у той чи інший бік не більше як на 20% у разі значного перевищення контингенту (понад 20%) поділ на групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших знань.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Мета контролю полягає у пошуку ефективних шляхів досягнення навчальних результатів кожного здобувача. При оцінюванні особистих досягнень учнів шкільного віку заборонено порівнювати їх з досягненнями інших учнів. Виставлення оцінок здобувачам шкільного віку на першому або другому роках навчання не передбачено.

Упродовж навчання на елементарному підрівні початкової художньої освіти учні шкільного віку за сприяння викладачів опановують способи самоконтролю, саморефлексії і само оцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Завдання оцінювання на елементарному підрівні початкової художньої освіти – розкрити потенціал кожної дитини, підтримати та надати їй навчання на наступному підрівні початкової мистецької освіти. Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для організації постійного спостереження за навчальним поступом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється не за одиничні завдання, а за прогрес у вивченні предметів в цілому. Досягнення учня/учениці оцінюється відносно його/її поступу в набутті динамічних знань, а не за результатами порівняння його/її досягнень, складності роботи іншого /її учня/ учениці.

Для оцінювання рівня навчальних досягнень (нормативних результатів навчання) учнів застосовуються форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль відбувається протягом навчального року за підсумками роботи під час навчальних занять у формі переглядів

(модульних та семестрових) робіт їх обговорення або опитувань (згідно зі специфікою навчальної дисципліни). Поточний контроль здійснюється з метою оперативного моніторингу результативності навчання учнів та корегування педагогічних працівників і методів, що застосовує до них викладач.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню кожного року навчання у формі річних переглядів творчих робіт за кожним компонентом освітньої програми в межах визначених навчальними програмами дисциплін обов'язкових результатів навчання.

Наприкінці четвертого року навчання проводиться підсумковий контроль за освітніми компонентами:

1. « Образотворче мистецтво: станкове та декоративне» та « Бесіди про мистецтво» - перегляд творчих робіт учнів з презентацією , обговоренням та опитуванням .

За результатами підсумкового контролю на четвертому році навчання у разі демонстрування учнем/ученицею результатів навчання , передбачених освітньою програмою мистецької школи , йому/її видається свідоцтво про початкову мистецьку освіту елементарного підрівня . Випускник отримує свідоцтво за результатами виконання всіх вимог цієї освітньої програми.

Для оцінювання міри досягнення учнями результатів навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти застосовується:

Вербальне (формувальне)оцінювання , яке передбачає діагностику досягнутих результатів та надання вербальної (усної та письмової) характеристики;

Бальне оцінювання , яке передбачає виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі.

Бальне оцінювання для учнів шкільного віку на першому і другому роках навчання не застосовується.

Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на 4 рівня:

1. Початковий (1-3 бали)

2. Середній (4-6 бали)
3. Достатній (7-9 балів)
4. Високий (10-12 балів)

Форми, види, зміст та строки проведення поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень учнів конкретизуються в типових та робочих навчальних програмах дисциплін.

Оцінювання на 4 році навчання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваннями результатами навчання, визначеними власною освітньою програмою мистецької школи та навчальними програмами дисциплін.

Учні, які в повному обсязі виконали вимоги до результатів навчання, визначених освітньою програмою школи можуть бути рекомендованими до навчання на наступному підрівні за загально – мистецьким або початковим професійним спрямуванням.

Для забезпечення навчальних результатів учнів за освітньою програмою школи комплектуються необхідними обов'язковими засобами, навчальним обладнанням та іншими ресурсами відповідно до профілю та напрямку роботи за нормативами згідно з Нормативами матеріально- технічного забезпечення мистецьких шкіл, затверджених наказом Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами). Цей перелік може бути доповнений залежно від потреб школи.

II нормативні результати та зміст (цілі) навчання

Опанування нормативного змісту навчання за освітньою програмою передбачає досягнення таких обов'язкових результатів навчання:

Види компетентності	Зміст(цілі) навчання	Очікуванні результати навчання
1.Загальна інтегрована компетентність	Самостійне опанування нескладного навчального матеріалу. Об'єктивне само оцінювання та самостійний пошук інформації.Здатність до подальшого	Самостійно виконує навчальні завдання . об'єктивно оцінює результати своєї навчальної діяльності ; З розумінням ставиться до зауважень стосовно свого навчання . Використовує для вирішення

	навчання мистецтву та мистецьких практик.	творчих завдань різні джерела інформації . Готовий до продовження навчання за фахом за освітньою програмою з образотворчого мистецтва (станкового або декоративного) базового (середнього) підрівня початкової мистецької освіти загально – мистецького або початкового професійного спрямування або за освітніми програмами споріднених мистецтв.
2.Мистецько – теоретична компетентність	Знання та розуміння поняття «мистецтво», видів та жанрів мистецтв , основних естетичних категорій , різновидів творів мистецтва. Знання і здатність до розуміння проявів культурного розмаїття. Здатність до спілкування на теми мистецтва державною мовою.	Демонструє розуміння , поняття « мистецтво» основних естетичних категорій . Висловлює особисте ставлення до творів мистецтва та пояснює його . Називає види мистецтв та жанри мистецьких творів у межах навчальних програм . Виявляє розуміння культурного розмаїття та розпізнає в межах навчальної програми . Знає, розрізняє твори народного мистецтва. Проявляє любов до українського мистецтва . Ставиться з інтересом до мистецтва різних народів. Спілкується в групі, колективі, з викладачем державною мовою.
3.Художньо – теоретична компетентність	Теоретичні основи станкового та декоративного образотворчих мистецтв, фахові поняття.	Називає види та жанри образотворчого станкового та народного декоративного мистецтва. Демонструє знання та розуміння понять « ліплення», «форма», «об’єм», « рельєф», «простір» називає засоби виразності художніх творів у межах ,

		передбачених вимогами навчальних дисциплін.
4.художньо виконавська компетентність	– Відтворення образів за завданнями викладача з використанням уяви, фантазії у матеріалах і техніках.	Демонструє наявність власного задуму шляхом створення на його основі та за допомогою викладача композиційно цілісного образу засобами станкового та/або декоративного образотворчого станкового та декоративного мистецтва та ліплення. Виконує творчі завдання та створює творчі роботи із застосуванням технік образотворчого станкового та декоративного мистецтва, скульптурних технік, матеріалів та інструментів в обсягах, передбачених програмами відповідних навчальних дисциплін. Застосовує засоби виразності в художніх творах у межах, передбачених вимогами навчальних дисциплін. Застосовує традиційні варіанти оформлення та презентації власних творчих робіт.
5.Компетентність колективної взаємодії в мистецтві	Створення та оформлення спільного колективного художнього твору.	Створює у складі творчої групи колективний художній твір за допомогою викладача. Демонструє розуміння своєї ролі в спільній мистецькій роботі та відповідальності за її якість. Демонструє гарну взаємодію з іншими учасниками у колективному створенні художніх творів. Бере участь у оформленні колективного твору.
6.компетентність з публічного мистецького	Здатність та психологічна готовність до	Представляє власний або колективний художній твір державною мовою. Пояснює

виступу	публічного демонстрування своїх та мистецьких досягнень.	свій задум , втілений у його художньому творі, та веде нескладний діалог з викладачем під час презентації художнього твору. Належним чином оформлює свою творчу роботу та правильно (за допомогою викладача)розміщує її на колективний виставці. Демонструє прагнення до творчої комунікації та виставкової діяльності , а також до участі у художніх фестивалях і конкурсах . Демонструє культуру зовнішнього вигляду та поведінки, під час публічного мистецького виступу.

Конкретні очікувані результати навчання учнів , які відображають набуття ними компетентностей, визначаються навчальними програмами дисциплін.

III. Перелік освітніх компонентів: нормативний зміст освіти.

Нормативний зміст освітньої програми елементарного підрівня з образотворчого мистецтва складається з інваріативної та варіативної частини , які є однаково обов’язковими для включення до програми навчання учня/учениці і становлять єдиний комплекс освітніх компонентів , опанування яких забезпечує досягнення нормативних результатів навчання.

Інваріативний складник змісту початкової освіти елементарного підрівня - це мінімальний нормативний складник . який не може бути меншим встановленого обсягу і повинен охоплювати весь спектр освітніх компонентів, визначених освітньою програмою.

Варіативний складник спрямований на забезпечення індивідуального підходу , в т. ч. індивідуального темпу здобуття освіти, поглиблення фахових компетентностей, забезпечення права вибору відповідно до інтересів та потреб учня/учениці та використовується для:

- Запровадження факультативів , навчальних дисциплін за вибором , що розширюють компетентності за обраним учнем /ученицею фахом, або з інших видів мистецтва тощо.

Для елементарного підрівня початкової музичної освіти є обов'язковими такі освітні компоненти:

Назва освітнього компонента	Мінімальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання , годин
Інваріативний складник	
Образотворче мистецтво: станкове та декоративне	280
Ліплення	280
Бесіди про мистецтво (на 3 та 4 – му роках навчання)	70
Варіативний складник, усього	140
Загальний осяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання за освітньою програмою (4 роки) за стандартом, усього (та середня кількість годин тижневого навантаження	770
На 1 та 2 – му роках навчання	350(5)
На 3 – та 4 –му роках навчання	420 (6)

Планування та організація освітнього процесу.

Нормативний зміст освітньої програми конкретизується у освітній програмі школи та розміщеному в ній навчальному плані, який деталізує зміст і структуру освітнього процесу .

При складенні розкладу занять (уроків) для учнів для учнів з числа дітей 6-7 років або осіб з особливими потребами рекомендується рівномірно розподіляти навчальне навантаження кожного учня протягом тижня з розрахунку не більше 2-3 заняття (уроки) на день.

Розподіл годин , передбачених для реалізації варіативного складника освітньої програми здійснюється залежно від поставлених викладачем педагогічних цілей та відходів мистецької школи до організації освітнього процесу в наступний спосіб:

- 1) Запровадження факультативів , навчальних дисциплін за вибором , що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом , або інших інструментів або видів інструментів тощо . Зокрема , рекомендованими факультативами, навчальними дисциплінами , видами діяльності за вибором , є: не передбачені навчальною програмою навчальної дисципліни « Образотворче мистецтво : станкове та декоративне» види і техніки декоративного мистецтва , дизайн (за видами), театральне – декоративне мистецтво, виготовлення ляльок , тощо . Вивчення окремих , не передбачених нормативним змістом, технік , матеріалів у створенні художніх творів, інших видів мистецтва може розподілятися з розрахунку півроку, рік або два на одну техніку, дисципліну з іншого виду мистецтва (залежно від бажання учня/учениці або логічного завершення вивчення навчальної дисципліни).
- 2) Використання години варіативного складника для підсилення навчальних дисциплін інваріативного складника здійснюється у разі :
 - Значного відставання учня/учениці від планових показників навчальних досягнень з цієї дисципліни (критично низького темпу засвоєння навчального матеріалу), виявлених за результатами поточного контролю ;
 - Виявлення в учня/учениці протягом першого півріччя навчання особливих художніх здібностей , що передбачає необхідність опанування ним/нею більш складних художніх технік та матеріалів .
- 3) планування сукупно раз на пів року чи на рік годин на проведення пленерної практики, підготовки виставок, підготовки до конкурсів , інших публічних виступів тощо.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Горохівської музичної школи на 2023 – 2024 навчальний рік

Елементарний підрівень

Класу образотворчого мистецтва (станкове та декоративне)

Назва навчальної дисципліни	Вид занять	Кількість годин на тиждень на здобувача			
		1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання
Образотворче мистецтво (станкове та декоративне)	групові	2	2	2	2
Ліплення	групові	-	-	-	-
Бесіди про мистецтво(3-4 роки навчання)	групові	-	-	1	1
Варіативний складник	групові	1	1	1	1
Тижневе навантаження на одного здобувача		3	3	4	4
Загальний обсяг навчального навантаження на одного здобувача (35 тижнів)		105	105	140	140
Загальний обсяг навчального навантаження на одного здобувача на весь строк навчання (4 роки)		490			